

Q. D. B. V.

DE

EXISTIMATI-
TIONE ET IN-
FAMIA,

OCCASIONE

L. s. s. i. ff. de Extraord. Cognit.

EXERCITATIO SABBATHINA IV.

Partis Posterioris

Quam

SUB PRÆSIDIO

DN. SAMUELIS FRIDERICI

WILHELMII

Doct. & Prof.

IN ATHENÆI GEDANENSIS AUDITORIO
ORDINARIO,

D. XXIV. *Januar.* MDCCXXII. *Horâ XI.*

Instituent

RESPONDENS

JOHANNES CHRISTIANUS TETZLAFF, Trept. Pom.

ET OPPONENTES

JACOBUS TENTER, Ged.

JOHANNES NICOLAUS Demchen, Gard. Pom.

GEDANI, Typis JOHANNIS DANIELIS STOLLII,
SENATUS ET ATHENÆI TYPOGRAPHI.

VIRIS
SUMME REVERENDO, EXCELLEN-
TISSIMO, DOCTISSIMO
DN. JOH. GEORGIO
ABICHT,

SS. Theol. Doct. celeberrimo, P. P.
Ath. Rect. meritissimo, & ad SS. Trin.
Past. vigilantissimo;

Nec non

SPECTATISSIMO, AMPLISSIMO
DNSAMUELIFLANDER,

Celeberr. Emporii Ged. Mercat.
florentissimo,

*Dominis ac Fautoribus atatem,
colendis, suspiciendis,*

Hoc quaecunque Specimen
dicat, dedicat

Cultor observantissimus

Joh. Christianus Terzlaff.

L. *Cognitionum* 5. §. 1. ff. de *Extraord. Cognit.*

Existimatio est dignitatis illæ & status, legibus ac moribus comprobatus, qui ex delicto nostro auctoritate Legum aut minuitur aut consumitur.

Conspectus.

EXistimatio quid, & an à fama differat? I. dividitur in naturalem & adventitiam, II. spurii ejus fontes, III. verum ejus fundamentum sunt virtutes, IV. ex quo tamen ad exhibendum honorem contra alterum imperfectum jus est. V. Vitium hominis, se supra sua merita æstimare. VI. Bene fundata existimatio non tollitur alterius injuriis, VII. tollitur autem proprio crimine, VIII. adventitia in civitate datur bene meritis, IX. cui respondet honor, qui vanus apud immeritos. X. Læsa existimatio vera defendi potest, & quibus mediis à privatis? XI. quibus à regibus. XII. Causæ quæ minuunt existimationem? XIII. & quæ omnem tollunt? XIV. ex antegresso delicto consumitur XV. sine eo pro arbitrio à Magistratu adimi non potest, XVI. casus exceptus, XVII. omnium minimè extraneus Magistratus aliquem sua existimatione privare potest. XVIII. Infortunium si sine prævio delicto quis infametur. XIX. Eo vero apparente infamia sequitur, quæ vel facti est, XX. seq. vel Juris immediatè vel mediatè irrogata. XXI. Cujus effectus XXII. utrum civis pro civitate vel Principe infamiam subire queat? XXIII. in quantum per restitutionem tollatur? XXIV.

I.

Um ea sit optimo cuique ingenita cura ac sollicitudo, ut in vita communi inter alios æquali vel majore existimatione valeat, de fundamentum ejus, cui insistat, vel à quo dejici possit, despiciere, non abs re penitus erit. In genere vero Existimatio dici potest *valor personarum, ex quo merentur aliis equiparari, vel illis ante haberi aut postponi.* Strictè à fama differt, quæ judicium est de valore aliorum; existimatio

involvit iudicium de valore sui ipsius. Hæc bonis internis s. animi accendi potest, fama ad bona externa, & quidem fortunæ, pertinet. In latiori vero sensu & hoc loco existimatio famæ synonymum est, prout constat ex *L. 39. §. ult. ff. de Procur. L. 104. ff. de R. J.*

II. Dividi illa potest in *naturalem* & *adventitiam* s. *civilem*. Ac *naturalis* dicenda, quæ se fundat in propriis alicujus meritis, ex quibus non nisi dignus videri & iudicari potest. *Adventitiam* appellamus, quam quis ex imperio, conventionem speciali vel legis dispositione obtinuit, juxta quam in societate civili vel aliis præstantior, vel illis æqualis habetur.

III. Non à laude vel ampla aliorum deprædicatione existimatio naturalis alicui accedit, quandoquidem certum non semper ab incorrupto animo istam laudem proficisci. Sæpe laudes in eos sparguntur, quibus benè cupimus, quos tamen laude dignos non esse novimus. Quandoq; lividi homines laudant, quod vel, præstantia laudati in apicem patente, aliter nequeant, vel quod sua laude ad lædendum se componant, neutro autem casu sincere ad significandam existimationem laudati contendunt. Nec porro existimatio naturalis in aliorum v. gr. Parentum meritis se fundat, nam illa personalia sunt, quæ personam non egrediuntur. Viro quoque ex matrimonio cum filia egregii Patris ejus dignitas obvenire nequit. Tantum abest, ut solæ divitiæ sufficiant ad hunc valorem conciliandum, cum illæ in vilissimas quoque personas cadant, imò & infames, quibus tamen dignitatum portæ clausæ sunt, *c. pen. X. de R. J. L. 7. C. de Incest. nupt. L. 3. C. de Commerc. & Mercat.*

IV. Ve-

IV. Verum & solidum existimationis fundamentum virtutes constituunt, & alicujus merita, dum quis animi vel corporis sui doctores ita dispensat, ut constet, ipsis sese ad socialitatis humanæ usum juxta leges accommodare. Quod Turcis notissimum esse ex Busbequio *Epist. 1.* constat, de quibus ita legitur: *Ganizarorum magnus numerus, sed nullus in tanto conventu nobilis, nisi ex suis virtutibus & factis; natalibus nemo à reliquis distinguitur - - - Munera & officia Princeps ipse distribuit; in quo non divitias, non sumum nobilitatis pendit, non gratiam cujusquam aut multitudinis judicium moratur, sed merita considerat, sed mores, ingeniumque atque indolem intuetur, ex sua virtute unusquisque ornatur.* Itaque virtutes præcedunt, quas alii intuentes existimatione & gloria comitantur.

V. Ex hoc fundamento tamen non nisi aptitudo & jus imperfectum ad habendum ab aliis honorem & venerationem producitur. Nam quoque alius judicare potest, in se talia esse, quæ omnino paria sunt, aut superiora illis, quibus alter sese effert. Etenim ostendet quis canos suos, alter juvenilem suum vigorem istis longè potiorem habebit. Jactet quis divitias, alius animum, Regum opes æquantem, in pari pretio habebit. Alium spes sua æquè ac alterum res suæ inflant. Consequens est, ex isto fundamento venerationem per vim non posse extorqueri. Et si quis eam merito denegaverit, illum non posse dici injuriam fecisse, sed tantum incivilitatis notam contraxisse. Pufend. *de Jure Nat. & Gent. lib. 8. cap. 4. § 14.* Quamobrem cum ab aliis agnoscitur, aliquem præstare virtute & insignibus meritis, tantum ab illis quoque agnoscendum erit, ultro illi honorem & venerationem deferendam esse.

VI. Vitium hinc est quorundam, qui fundamentum quidem sentiunt apud se existimationis suæ, sed tamen mensuram suorum meritorum non satis expendunt, & ex vana quadam persuasione majus illis, quam competit, pretium deferunt, ut ultra ea adspiciantur & honorentur. Ut enim à spontanea agnitione virtutum ab aliis ad exhibitionem honoris proceditur; ita quoque penes illos judicium est statuere, quantum honoris meritis alicujus responderi debeat. Rectissimè igitur Camerarius judicat: *Maximè decipiuntur illi, qui insigni quodam facinore & ambitione nimia, falsæque gloriæ cupiditate instigati immortale Nomen sibi acquirere cupiunt. Cent. 1. Hor. subciv. cap. 7. p. 63.*

VII. Licet vero nemo ex perfecta obligatione cogi possit ad venerandum aliquem, contra tamen nec in alicujus potestate est, per manifestas & atroces injurias alterius benè fundatam existimationem tollere, aut quicquam ei detrudere. Internum enim ejus fundamentum si immotum maneat, etiam inconcussa manebit ei infixæ existimatio. Ziegl. *ad Grot. de Jure Bell. & Pac. lib. 2. c. 17. §. 22.* Et sicut vastam arborem venti frustra petunt; ita & malevolorum calumniæ haut quidquam ad illam evertendam faciunt. vid. Horat. *Lib. 1. Ep. 6.* Lubrica aliòquin res esset existimatio nostra, si, tot meritis acquisita, à malevolis in ludibrium verti, & illorum arbitrio in discrimen deduci posset.

VIII. Ad eam minuendam vel consumendam nihil aliud sufficit, quam in pejus vitæ morumque mutatio, seu proprium alicujus crimen, quo dolo malo in aliorum
in-

injuriam ruit. His enim ab ipso fundamenta suæ existimationis evertuntur, quibus quis ipse eam profligat, ut alii homines talem, pro eo, quod æstimarent, reformident, ac tanquam communem hostem averfentur.

IX. Ab existimatione naturali itur ad *adventitiam* s. *civilem*, quâ quis in civitate pro integro ejus membro reputatur, ac caput habere intelligitur, vel ex qua aliis dignior æstimatur & præfertur. Illo casu *simplex*, hoc *intensiva* existimatio dici solet. Obtinetur autem hæc à singulari perfectione & præstantia, quibus virtutibus meritis, aut mereri aptis hominibus ea tribuitur. Pufend. *d. l. §. 6. seqq.* Quamvis vero non semper hoc observari soleat, sed non raro homines sine ulla meritorum & probitatis consideratione per improba media hanc existimationem obtineant, rei tamen natura se aliter non habet, nec per illa media invertitur, nullumque sincerum effectum producant, quæ contra eam fiunt.

X. Nam ad exhibendum *Honorem*, qui ex meritis acquisitæ existimationi respondet, alii ex serio amoris & venerationis affectu, per signa inter Gentes recepta, commoventur; obtentæ vero sine meritis existimationi tam sincerus honor non respondet, sed externus, frigidus & tantum non mortuus. Quin in vanitatem & ludibrium sæpe vertitur, ut discordiis & inimicitias, aut planè communis amicitie rupturæ occasio sit, quæ valet ad certamina privatorum & irrationabilem vindictam.

XI. Cui e contrario legitime quæsitæ est dignitas, media quoque non desunt, quibus contra aliorum contemptum istam legitime vindicet. Non tamen ex illis duellum

cit,

est, quo sub jactura vitæ temporalis & æternæ, cum conculcata Magistratus auctoritate, certatur ad recuperandum honorem, quod perquam irrationabile. Franzk. *Lib. 2. Resol. 23.* Voet. *de Duell. c. 32.* Thuan. *Lib. 129. Hist. p. 1036.* Nec actio injuriarum, quâ læsus ad emarcescendum adversarium contendit, ut bilem leniat. Nam & hæc minus rationis habet, & ipsa magis injuriam continet. Dn. Böhmer. *de Iniquitate & Injustitia Actionum injur.* Sed ex justis licitisque mediis est denuntiatio læsionis apud Magistratum instituta, cum petito, ut illi sua auctoritate ad honoris contestationem injuriantem compellat. Quod petitum pro ambitione æstimari non potest, & à Legatis quandoque adhiberum fuisse ob negatum titulum Excellentia, testatur Pufend. *Lib. 14. Rev. Brand. §. ult.*

XII. Inter summos Principes, qui arbitrum super honore læso in his terris non habent, est gladius illis vindex. Nam per negatum debitum honorem illis injuria inferitur, à qua ad movenda arma jus impetrant. Pro illo igitur tuendo justè illi arma in medium advocare queunt.

XIII. Sunt autem quædam, quæ alicujus famam & existimationem minuere, vel planè perimere possunt. Minuunt, si quis ipse suæ dignitatis rationem habere nolit, sed perinde æstimet, qualis honor ipsi ab aliis exhibeatur, aut si se decoro conformem non exhibeat. Pertinet huc, si sub jactura suæ existimationis quis sese alii obliget, ein Schelm zu seyn / wenn er seine Zusage nicht halten werde. Stryk in *Caut. Contr. Sect. 2. cap. 6. §. 17.* Nam parum famæ suæ consulere videtur, qui ejus vilipendium aliis concedit, & sciens volens de se malè sentiendi copiam fa-

facit. Petr. Müller. *de Obligat. sub infamia*. Dn. Michael
Graff. *Disp. de Promiss. sub amiss. Honor. & existimat. cap. 2.*
& 3. cum tamen ex effato Salom. *Prov. XXII. 1.* bona fama
mille divitiis præferri debeat, & Impm hanc plus quam
oculos custodiendâ esse censeant in *L. 8. C. de Decur. Lib. 10.*

XIV. Omnem existimationem in civitate consumit
& tollit *Status hominis* vel ejus *delictum*. Ille ita comparatus
est, quod vel nihil vitiosi habeat, vel quod cum vitio quo-
dam, aut saltem ejus opinione, conjunctus sit. Ab illo statu
in multis civitatibus existimatio mancipiis adimitur, quæ
caput civile non habere intelliguntur, nec pro personis ci-
vilibus reputantur. Ab hoc judicantur perdiræ existi-
mationis, qui in tali statu sunt constituti, in quo circa talia
negotia occupantur, quæ *ex moribus locorum* non possunt
sine vitio obiri, vel quæ non nisi ab hominibus vilissimi &
abjectissimi animi exercentur, quorum in numero sunt Li-
ctores, carnifices, excoriatores & similis farina homines.
Puf. *d. c. 4. §. 6.* conf. Dn Thomaſ. in *den ernsthaftten und*
muntern Gedanken über allerhand Jurist. Händel /
P. 3. p. 186. ubi responsa Argentoratense & Ratisponense
de carnificum conditione.

XV. Ex antegresso delicto existimatio tollitur, &
efficitur, quod quis amplius in honestorum virorum nu-
mero non habeatur. Grave autem tale delictum esse de-
bet, quod omnem meritis detrahit valorem. Ubi tale non
præcessit, famæ quoque & existimationis jactura non erit
metuenda.

XVI. Manifestum hinc est, existimationem civilem
nemini pro mero arbitrio summi Imperantis adimi posse,
nisi

)(

nisi antecedit delictum, quod infamiam comitem habet. Contradictionem enim involvit, infamem aliquem ex nuda libidine declarare, s. foedorum criminum affinem arguere, non quia ista revera patravit, sed quia placet hoc modo innoxium tractare velut noxium. Quia tamen per injuriam id quandoque fit, non ultra privatio ista effectum habere potest, quam quod quis emolumentis illis spoliatur, quæ existimationem integram in civitate comitantur. Intrinsicca & naturalis existimatio integra manet, quæ æquè minus tali adimitur, ac ipsius honestus animus. Puf. d. c. 4 §. 9.

XVII. Si honor alicui in civitate cum juribus annexis collatus sit, & à mero arbitrio summi Imperantis pendeat, qui eum contulerat, in ejus arbitrio erit, eum iterum adimere. Regulariter adimi non poterit, si munus tanquam proprium bonum in civem collatum sit, nisi per modum poenæ, aut tempore summæ necessitatis. Puf. d. l. §. 32.

XVIII. Cum autem proprio Magistratui non sit absoluta in civium existimationem potestas, nedum ea erit Magistratui extraneo tribuenda. Inferret magnam alicui injuriam, si, nullius criminis in Remp. alienam commissi convictus, ab ejus Magistratu cum dispendio suæ existimationis plecteretur. Cui contra tam barbaram insolentiam, si non aliud permetteretur medium, sufficeret, generoso contemptu animi celsitudinem objicere. *Acceptam enim injuriam ignoscere generosissimi animi velut vindicta est*, inquit Caspar. Barth. in *Advers.* Lib. 60. c. 6. p. 2876. Add. *Part. Prior. Exerc. Sabbath 22. de Generoso injur. contemptu.* Voculæ vulgi & maleferiatorum talem minimè debent movere, cum non ab illis, sed judicio summi Imperantis Legumque stet & cadat existimatio civium. Puf. d. l. §. 8. XVIX.

facit. Petr. Müller. *de Obligat. sub infamia*. Dn. Michael
Graff. *Disp. de Promiss. sub amiss. Honor. & existimat. cap. 2.*
§ 3. cum tamen ex effato Salom. *Prov. XXII. 1.* bona fama
mille divitiis præferri debeat, & Impp hanc plus quam
oculos custodiendâ esse censeant in *L. 8. C. de Decur. Lib. 10.*

XIV. Omnem existimationem in civitate consumit
& tollit *Status hominis* vel ejus *delictum*. Ille ita comparatus
est, quod vel nihil vitiosi habeat, vel quod cum vitio quo-
dam, aut saltem ejus opinione, conjunctus sit. Ab illo statu
in multis civitatibus existimatio mancipiis adimitur, quæ
caput civile non habere intelliguntur, nec pro personis ci-
vilibus reputantur. Ab hoc judicantur perdiræ existi-
mationis, qui in tali statu sunt constituti, in quo circa talia
negotia occupantur, quæ *ex moribus locorum* non possunt
sine vitio obiri, vel quæ non nisi ab hominibus vilissimi &
abjectissimi animi exercentur, quorum in numero sunt Li-
ctores, carnifices, excoriatores & similis farina homines.
Puf. *d. c. 4. §. 6.* conf. Dn Thomas. *in den ernsthaften und*
muntern Gedancken über allerhand Jurist. Handel /
P. 3. p. 186. ubi responsa Argentoratense & Ratisponense
de carnificum conditione.

XV. Ex antegresso delicto existimatio tollitur, &
efficitur, quod quis amplius in honestorum virorum nu-
mero non habeatur. Grave autem tale delictum esse de-
bet, quod omnem meritis detrahit valorem. Ubi tale non
præcessit, famæ quoque & existimationis jactura non erit
meruenda.

XVI. Manifestum hinc est, existimationem civilem
nemini pro mero arbitrio summi Imperantis adimi posse,
nisi

)(

nisi

nisi antecedat delictum, quod infamiam comitem habet. Contradictionem enim involvit, infamem aliquem ex nuda libidine declarare, s. foedorum criminum affinem arguere, non quia ista revera patravit, sed quia placet hoc modo innoxium tractare velut noxium. Quia tamen per injuriam id quandoque fit, non ultra privatio ista effectum habere potest, quam quod quis emolumentis illis spoliatur, quæ existimationem integram in civitate comitantur. Intrinsicca & naturalis existimatio integra manet, quæ æquè minus tali adimitur, ac ipsius honestus animus. Puf. d. c. 4 §. 9.

XVII. Si honor alicui in civitate cum juribus annexis collatus sit, & à mero arbitrio summi Imperantis pendeat, qui eum contulerat, in ejus arbitrio erit, eum iterum adimere. Regulariter adimi non poterit, si munus tanquam proprium bonum in civem collatum sit, nisi per modum pœnæ, aut tempore summæ necessitatis. Puf. d. l. §. 32.

XVIII. Cum autem proprio Magistratui non sit absoluta in civium existimationem potestas, nedum ea erit Magistratui extraneo tribuenda. Inferret magnam alicui injuriam, si, nullius criminis in Remp. alienam commissi convictus, ab ejus Magistratu cum dispendio suæ existimationis plecteretur. Cui contra tam barbare insolentiam, si non aliud permitteretur medium, sufficeret, generoso contemptui animi celsitudinem objicere. *Acceptam enim injuriam ignoscere generosissimi animi velut vindicta est*, inquit Caspar. Barth. in *Advers.* Lib. 60. c. 6. p. 2876. Add. *Part. Prior. Exerc. Sabbath 22. de Generoso injur. contemptu.* Vocolæ vulgi & maleficatorum talem minimè debent movere, cum non ab illis, sed judicio summi Imperantis Legumque stet & cadat existimatio civium. Puf. d. l. §. 8. XVIX.

XIX. Equidem exempla docent, sæpe viros egregios ex mala gratia Principis statu suo excidisse, aliorum apertam potentum injuriam existimationi pericula fecisse. Verum hujusmodi insultationes & contumeliæ, cum absque merito fiant, non aliam quoque quam *infortunii* speciem ostentare queunt. Nec prudentum judicio aliter æstimantur, qui ad conspiciendam veritatem non usque eo excecati sunt, ut hunc casum non, uti in se est, penetrarent. Quare etiam apud illos vir talis in honore manet. Et in eum optimè quadrat, quod apud Senecam *ad Helviam matrem cap. 13. in fine* habetur: *Si magnus vir cecidit, magnus vir jacuit. Non magis putes illum contemni, quam cum adium sacrarum ruina calcantur, quas religiosi aque ac stantes adorant.*

XX. Cæterum apparente gravi crimine, de quo §. 14. nil reliquum est amplius, quod existimationem sustentaret; sed tunc infamia sequitur. Infamia vero vel honestorum virorum censura accedit, quando ob flagitiosum vitæ genus viri graves aliquem, ut improbum, averfantur, quamdiu illud sestatur, & dicitur vulgo hæc infamia *facti*. Emendato vitæ genere illa exspirat *L. 2. ff. de Obsequ. par. præstand. L. 13. C. Ex quibus caus. infam. L. 23. C. de adulter.* nec ullum incommodum in societate civili valiturum operatur, cum sæpe ejusmodi infames magnis honoribus frui patiamur. *Tirius in Jure privat. Rom. Germ. L. 3. cap. 3. §. 13. seq.*

XXI. Quibus infamibus accensendus, qui suæ existimationis defensionem penitus contra calumniatores deserit, & hac patientia præsumpta confessione facinoris objecti sese onerat. Quamvis enim quasdam injurias cum judicio contemnere sit magni animi, omnes tamen deglutire, & ad defensionem sui juris sui que honoris nunquam accingi, viri indecoris est, multumque segnitæ & timiditatis habet.

XXII.

XXII. Vel infamia ob turpe factum in speciem pœnæ irrogatur *autoritate juris*. Quod vel fit *immediatè*, s. ipso jure, quando scilicet factum liquidum est, ac in sensus incurrit. *L. 1. seqq. ff. de his, qui not. infam. vel mediatè*, antegressa cognitione & condemnatione judicis, quando nempe factum obscurum est, *L. 7. ff. de Publ. jud. Franzk. ad ff. tit. de his, qui not. inf. n. 6. 7.* Habet hæc infamia effectum, quod excludat à dignitate, *L. 12. C. de Dignitat. L. un. C. de Infam.* & infamis testimonium non sit plenæ fidei, *L. 3. ff. de Testib. c. 54. X. cod.* Ab oneribus immunitatem non præstat, *d. L. un. L. 1. §. 6. in f. ff. de Postul.* nec ad hæredes transmittitur, sed personæ immediatè cohæret, *L. 9. ff. de Senator. L. 26. ff. de Pœn. L. 2 §. 2. & 7. ff. de Decurion.*

XXIII. Ex dictis concludere licet: neminem civium obligari, ut veram infamiam in utilitatem civitatis contrahat. Facta enim turpia, ex quibus illa oritur, nec à civitate imperari possunt, nec à cive debent præstari, *L. 15. ff. de Cond. inslit.* Nec pro Principis *privatis sceleribus* honestum civem sese velut reum subdere, & ejus infamiam in se suscipere teneri. Nam de Principe, qui supra civilia judicia positus, haut statui potest, quod macula illi afferri, & civis ejus existimatio tolli possit. Si ex mandato Principis & publico consilio minister cum aliis quidquam egit, quod in Reip. detrimentum vergit, ad hoc avertendum bonus civis non detrectabit illud suæ culpæ imputare, quasi quid tale privato suo ausu susceperit. Modo non ad mortem aut deditionem pœna eo nomine definiatur, sed ad fictam duntaxat infamiam, quæ iterum tolli aut alia via pensari potest. Pufend. *d. cap. 4. §. 9. in f. §. 10.*

XXIV. Semel inflicta infamia aboletur per restitutionem in integrum, *L. 1. §. 9. & 10. ff. de Postul. L. 1. C. de Sent. pass.* quam morum & vitæ infamati emendatio promoveret, ac gratia Principis concedit, *Nov. 89. Præf. & cap. 1.* Expedi enim Reipubl. abundare viris honestis, nec multos in civitate conspici infamia laborantes. Quamvis vero restitutio reducat omnes effectus, quibus quis per infamiam privatus fuerat, de quibus vid. Lyncker. *Disp. de Jure restit. fama, th. 28. seqq.* civiles tamen & externi integræ existimationis illi tantum sunt. Haut tollit naturalis existimationis labem.

XIX. Equidem exempla docent, sæpe viros egregios ex mala gratia Principis statu suo excidisse, aliorum apertam potentum injuriam existimationi pericula fecisse. Verum hujusmodi insultationes & contumeliæ, cum absque merito fiant, non aliam quoque quam *infortunii* speciem ostentare queunt. Nec prudentum judicio aliter æstimantur, qui ad conspiciendam veritatem non usque eo excœcati sunt, ut hunc casum non, uti in se est, penetrare it. Quare etiam apud illos vir talis in honore manet. Et in eum optimè quadrat, quod apud Senecam *ad Helviam matrem cap. 13. in fine* habetur: *Si magnus vir cecidit, magnus vir jacuit. Non magis putes illum contemni, quam cum ædium sacrarum ruinæ calcantur, quas religiosi æquè ac stantes adorant.*

XX. Cæterum apparente gravi crimine, de quo §. 14. nil reliquum est amplius, quod existimationem sustentaret, sed tunc infamia sequitur. Infamia vero vel honestorum virorum censura accedit, quando ob flagitiosum vitæ genus viri graves aliquem, ut improbum, averfantur, quamdiu illud sectatur, & dicitur vulgo hæc infamia *facti*. Emendato vitæ genere illa expirat *L. 2. ff. de Obsequ. par. prestand. L. 13. C. Ex quibus caus. infam. L. 23. C. de adulter.* nec ullum incommodum in societate civili valiturum operatur, cum sæpe ejusmodi infames magnis honoribus frui patiamur. Titius *in Jure privat. Rom. Germ. L. 3. cap. 3. §. 13. seq.*

XXI. Quibus infamibus accensendus, qui suæ existimationis defensionem penitus contra calumniatores deserit, & hac patientia præsumpta confessione facinoris objecti sese onerat. Quamvis enim quasdam injurias cum judicio contemnere sit magni animi, omnes tamen deglutire, & ad defensionem sui juris sui que honoris nunquam accingi, viri indecoris est, multumque segnitæ & timiditatis habet.

XXII:

XXII. Vel infamia ob turpe factum in speciem pœnæ irrogatur *autoritate juris*. Quod vel fit *immediatè*, s. ipso jure, quando scilicet factum liquidum est, ac in sensus incurrit. *L. 1. seqq. ff. de his, qui not. infam. vel mediatè*, antegressa cognitione & condemnatione judicis, quando nempe factum obscurum est, *L. 7. ff. de Publ. jud. Franzk. ad ff. tit. de his, qui not. inf. n. 6. 7.* Habet hæc infamia effectum, quod excludat à dignitate, *L. 12. C. de Dignitat. L. un. C. de Infam.* & infamis testimonium non sit plenæ fidei, *L. 3. ff. de Testib. c. 54. X. eod.* Ab oneribus immunitatem non præstat, *d. L. un. L. 1. §. 6. in f. ff. de Postul.* nec ad hæredes transmittitur, sed personæ *immediatè* cohæret, *L. 9. ff. de Senator. L. 26. ff. de Pen. L. 2. §. 2. & 7. ff. de Decurion.*

XXIII. Ex dictis concludere licet: neminem civium obligari, ut veram infamiam in utilitatem civitatis contrahat. Facta enim turpia, ex quibus illa oritur, nec à civitate imperari possunt, nec à cive debent præstari, *L. 15. ff. de Cond. instit.* Nec pro Principis *privatis* sceleribus honestum civem sese velut reum subdere, & ejus infamiam in se suscipere teneri. Nam de Principe, qui supra civilia judicia positus, haut statui potest, quod macula illi afferri, & civis ejus existimatio tolli possit. Si ex mandato Principis & publico consilio minister cum aliis quidquam egit, quod in Reip. detrimentum vergit, ad hoc avertendum bonus civis non detrectabit illum suæ culpæ imputare, quasi quid tale privato suo ausu susceperit. Modo non ad mortem aut deditionem pœna eo nomine definiatur, sed ad fictam duntaxat infamiam, quæ iterum tolli aut alia via pensari potest. *Pufend. d. cap. 4. §. 9. in f. §. 10.*

XXIV. Semel inflicta infamia aboletur per restitutionem in integrum, *L. 1. §. 9. & 10. ff. de Postul. L. 1. C. de Sent. pass.* quam morum & vitæ infamati emendatio promovet, ac gratia Principis concedit, *Nov. 89. Præf. & cap. 1.* Expedi enim Reipubl. abundare viris honestis, nec multos in civitate conspici infamia laborantes. Quamvis vero restitutio reducat omnes effectus, quibus quis per infamiam privatus fuerat, de quibus vid. *Lyncker. Diss. de Jure restit. fama, th. 28. seqq.* civiles tamen & externi integræ existimationis illi tantum sunt. Haut tollit naturalis existimationis labem,

ULB Halle

3

002 178 486

56

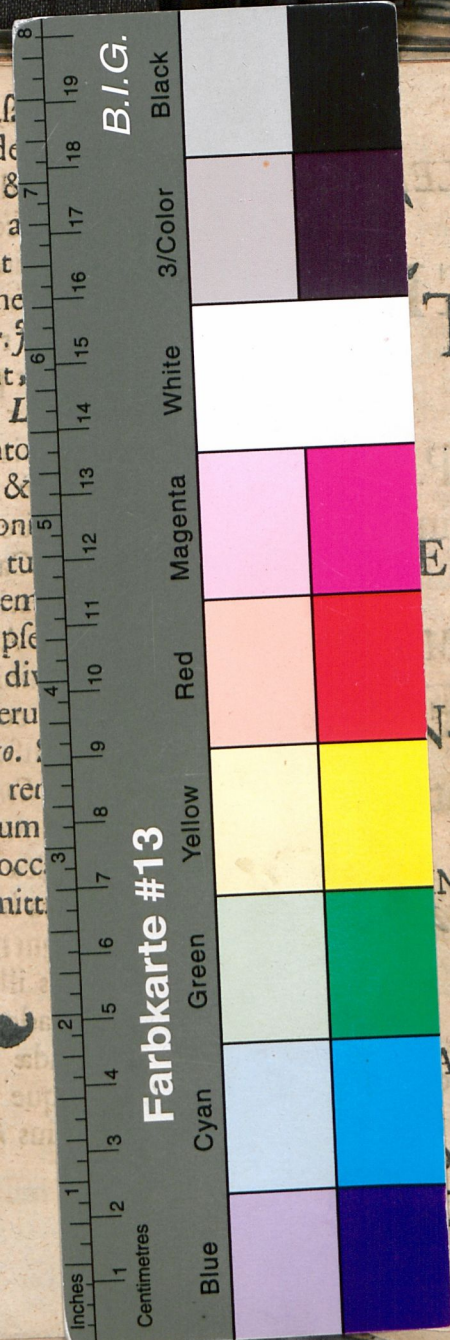
VD 18

B.I.G.

Farbkarte #13

Q. D. B. V.
DE

55 70

CRISTIMATI- TIONE ET IN- FAMIA,

1722, 4

OCCASIONE

L. S. S. I. ff. de Extraord. Cognit.

EXERCITATIO SABBATHINA IV.

Partis Posterioris

Quam

SUB PRÆSIDIO

J. SAMUELIS FRIDERICI

WILHELMII

Doct. & Prof.

IN ATHENÆI GEDANENSIS AUDITORIO
ORDINARIO,

D. XXIV. Januar. MDCCXXII. Hora XI.

Instituent

RESPONDENS

JANNES CHRISTIANUS TETZLAFF, Trept. Pom.

ET OPPONENTES

JACOBUS TENTER, Ged.

JHANNES NICOLAUS Demchen, Gard. Pom.

DANI, Typis JOHANNIS DANIELIS STOLLII,
SENATUS ET ATHENÆI TYPOGRAPHI.

